

Arts opereerde vriend en vijand

Dokter Johan Drost heeft in Hotel Zuid tijdens de Slag om Arnhem veel levens gered. „Ook van een jongen van 9 jaar oud.”

Harry van der Ploeg

Arnhem

Hij opereerde vriend en vijand op een biljarttafel in Hotel Zuid: dokter Johan Drost werd plots een frontdokter toen Britten en Duitsers in een bloedige slag verwikkeld raakten op de Rijnbrug, op 18 september 1944. Zijn drie kinderen kwamen gisteren over naar Arnhem om hem te eren met een herinneringsplaquette bij Hotel Zuid, aan de voet van de John Frostbrug, 75 jaar geleden.

„Over Zuid in oorlogstijd hoor je bijna nooit wat”, zegt historicus Frank van Lunteren. „Alles gaat om Arnhem Noord, het westen, Oosterbeek. Maar voor Zuid begon de oorlog al vroeg. Nog voor de luchtaanvallen op en rond en het centrum vielen op 17 september 1944 de eerste bommen op Zuid. Britse Typhoons voerden de aanval uit.

Slachtoffers

Duits luchtafweer werd uitgeschakeld. Op 18 september ging het helemaal mis. Duitse pantseren onder leiding van Viktor Gantsner rukten over de brug naar het noorden waar de Britten zaten. De brug werd van alle kanten beschoten door de Britten. Het geschut vanuit Oosterbeek maakte de eerste slachtoffers onder de burgers in Arnhem Zuid.”

Chiel, Roel en Charlotte Drost hebben de details van het verhaal pas ver na de oorlog te horen ge-

kregen. „Ik was 2 jaar, mijn broer 3”, vertelt Roel. „Mijn vader zat in de kerk, tijdens de dienst vielen de bommen. Mijn moeder was hoogzwanger, we schuilden samen onder de tafel. Vlak voor ons bij de brug stond een Duits geschut.”

Bier tappen

Dokter Johan Drost had zijn huisartsenpost aan de Orchislaan 38, aan het begin van de zuidelijke oprit. Mensen zochten een goed heenkomen bij buurman Henk Gerritsen van het Rijnhotel, dat tegenwoordig Hotel Zuid heet.

Zwaargewonden werden naar binnen gebracht. Dokter Drost opereerde iedereen, vriend en vijand. Van

Lunteren: „De Duitse SS dwong Gerritsen continu om voor hen bier te tappen.”

Charlotte Drost, die korte tijd later werd geboren, heeft later gehoord hoe het daar aan toe ging. „Mijn moeder zat met mijn broers in de kelder pal onder de biljarttafel waar mijn vader opereerde. Het bloed van de gewonden liep door de planken naar beneden.” De Duitsers hadden nieuwe medicijnen bij zich om ernstige oorlogswonden te behandelen. „Daarmee heeft mijn vader veel mensen gered. Ook een jongen van 9 jaar oud.” Van Lunteren: „Het zou mooi zijn als we die jongen nog kunnen vinden.”

Toen de Britten bij de brug ver-

▲ Vlnr Roel, Charlotte en Chiel Drost bij de nieuwe plaquettes op de muur van Hotel Zuid, die herinneren aan het noodhospitaal van hun vader. FOTO ERIK VAN T HULLENAAR

slagen waren, moest iedereen weg. In de steenfabriek Malburgen aan de dijk bij de Rijn schuilden 300 mensen. „Twee vrouwen zijn daar bevallen”, vertelt Charlotte. „Mijn vader assisteerde bij de bevallingen in de nacht met luciferslicht. Haar moeder Frederika was de tweede, op 27 september 1944. „Ze legden me na de geboorte in het stro. Ik werd het kribbekind genoemd.”

Na verloop van tijd moesten ze weg. „Ik werd in een kinderwagen gestopt met een bontmantel

om me heen en twee flessen jenever met warm water daaronder. De oversteek over de brug moet doodeng zijn geweest. Er was een groot gat in de brug waar ze een plank overheen hadden gelegd.” Chiel: „Via Otterlo kwamen we uiteindelijk in Hilversum terecht. Daar hebben we de hongerwinter meegemaakt. Dat moet verschrikkelijk zijn geweest, maar onze ouders spraken nooit meer over die tijd.”

De plaquette voor het noodhospitaal hangt onder die van burgemeester De Monchy, grondlegger van Arnhem-Zuid. Het oude monument aan de voet van de brug dat aan hem herinnerde, moest in de jaren zestig wijken voor het verkeer.

▲ Het verwoeste hotel waar Drost opereerde. FOTO GELDERS ARCHIEF